

סילבוס - תוכנית הוראה לקורס הצטלבויות, מסלולי חיים ויחסים בין דוריים

ד"ר סיניאל עתאמנה
התכנית ללימודי מגדר

Intersectionality, life-course and intergenerational relations | 279950

סמינר	סוג הקורס:
4	היקף נ"ז:
תשפ"ו	שנת לימודים:
ב'	סמסטר:
רביעי 14:00-18:00	יום ושעה:
_____	שעת קבלה:
sinyal.athmaneh@biu.ac.il	מייל מרצה:
_____	קישור לאתר למדה:

תיאור הקורס ומטרות למידה

תקציר הקורס

הסמינריון עוסק בניתוח האופן שבו חוויות העבר מעצבות אפשרויות עתידיות כמפתח להבנת המנגנונים לשעתוק אי-שוויון חברתי. באמצעות השילוב בין התיאוריה של ההצטלבויות והסוציולוגיה של מסלול החיים, נבחן כיצד מגדר, נורמות חברתיות, הקשרים תרבותיים ומוסדות חברתיים מנווטים את מהלך החיים. נחקר את האופן שבו תנאי חיים מוקדמים ומרכיבי זהויות (מעמד, מגדר ואתנו-לאומיות) משפיעים על תוצאות מאוחרות יותר, דוגמת השכלה, מוביליות מעמדית והתפתחות מקצועית. דגש מיוחד יושם על יחסי הגומלין בין סוכנות אינדיבידואלית לבין גורמים מבניים, תהליכי העברה בין-דוריים ויחסים בין-אישיים של תלות הדדית. נתמקד בשלוש עקרונות של תיאוריות מסלולי החיים: עקרון התפתחות לאורך החיים (זמן, מקום, הקשר); עקרון הסוכנות, הבניית מהלך החיים באמצעות הבחירות והפעולות הננקטות בתוך מבנה ההזדמנויות והמגבלות של הנסיבות החברתיות והכלכליות ועקרון התלות ההדדית, כמו כן, השפעות חברתיות הבאות לידי ביטוי באמצעות רשת של יחסים משותפים.

מטרות/תוצרי הלמידה

1. לנתח כיצד ההצטלבות של גורמי זהות (מגדר, מעמד ואתנו-לאומיות) מעצבת מסלולי חיים אישיים ומשמרת מנגנוני אי-שוויון חברתי לאורך זמן.
2. לפתח הבנה מעמיקה של היחסים ההדדיים בין סוכנות אישית לבין מבנים חברתיים, תוך בחינת השפעתם על התפתחות מסלולי חיים בהקשרים משפחתיים, מקצועיים וחברתיים.

ידע

1. הלומדות ירכשו הבנה מעמיקה של האופן בו שילוב תיאוריית ההצטלבויות עם הסוציולוגיה של מסלולי החיים מאפשר ניתוח מורכב ורב-ממדי של תהליכים חברתיים ותרבותיים. הן ילמדו כיצד לזהות את האופנים בהם קטגוריות חברתיות שונות (מגדר, מעמד, אתנו-לאומיות) מצטלבות ומשפיעות יחד על התפתחות נתיבי חיים.
2. הלומדות יאספו חומרים באמצעות ראיונות וינתחו את הממצאים בהתאם למסגרות התיאורטיות שילמדו בקורס.
3. הלומדות יכתבו עבודת מחקר בשיטה האיכותנית לפי עקרונות וכללי הכתיבה האקדמית במדעי החברה.

מיומנויות

1. ניתוח ראיונות עומק בהתאם לעקרונות התיאוריות של מסלולי חיים.
2. הערכת סיפורי חיים - הבנת החשיבות של נרטיבים אישיים כמקורות ידע סוציולוגי ותרבותי.

ערכים

פיתוח הבנה עמוקה של האופנים בהם פערים חברתיים מתהווים לאורך זמן ובין דורות וכיצד הצטלבויות שונות (מגדר, מעמד, אתנו-לאומיות) משפיעות על מסלולי חיים.

למידה פעילה - תכנון מהלך השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור	למידה פעילה	קריאה/ צפיה נדרשת	הערכה תהליכית/מעצבת (להרחבה)
1	מבוא לעבודה סמינריונית: מטרות, מבנה ולוח זמנים.			דיון בפורום הקורס יומן רפלקציה משותף באמצעות Padlet שימוש ב
2	סוציולוגיה של מסלולי חיים, התפתחות והקשר – שיעורים 2 עד 5. הסוציולוגיה של מסלולי חיים	למידה פרונטלית של מושגי יסוד במקביל לדיון בכיתה	Shanahan, M. J., Mortimer, J. T., & Kirkpatrick Johnson, M. (2016). Introduction: life course studies—trends, challenges, and future directions. In <i>Handbook of the life course: Volume II</i> (pp. 1-23). Cham: Springer International Publishing.	דיון בפורום הקורס יומן רפלקציה משותף באמצעות Padlet שימוש ב
3	הבנייה חברתית ומסלולי חיים	למידה פרונטלית של מושגי יסוד במקביל לדיון בכיתה	Mortimer, J. T., & Moen, P. (2016). The changing social construction of age and the life course: Precarious identity and enactment of “early” and “encore” stages of adulthood. In J. T. Mortimer & M. J. Shanahan (Eds.), <i>Handbook of the life course</i> (pp. 111–133). Springer.	דיון בפורום הקורס יומן רפלקציה משותף באמצעות Padlet שימוש ב
4	Life-span and Life-space approach	למידה פרונטלית של מושגי יסוד במקביל לדיון בכיתה תרגול בכיתה (קשת)	Super, D.E. (1990). A life-span, life-space approach to career development. In D Brown & L. Brooks (Eds.), <i>Career choice and development: Applying contemporary theories to practice</i> (2nd ed.), 197-261. San Francisco: Jossey-Bass.	דיון בפורום הקורס יומן רפלקציה משותף באמצעות Padlet שימוש ב

		תפקידי החיים		
5	פרספקטיבות של מהלך החיים על התנהגות והתפתחות מקצועית	למידה פרונטלית של מושגי יסוד במקביל לדיון בכיתה	Zacher, H., & Froidevaux, A. (2021). Life stage, lifespan, and life course perspectives on vocational behavior and development: A theoretical framework, review, and research agenda. <i>Journal of Vocational Behavior</i> , 126, 103476.	דיון בפורום הקורס יומן רפלקציה משותף באמצעות Padlet שימוש
6	שלבים במסלול החיים, שיעורים 6 עד 10. תחנות במסלול החיים (ניתוח ביקורתי): הבגרות הצעירה	למידה פרונטלית של מושגי יסוד במקביל לדיון בכיתה	Arnett, J. J. (2010). Emerging adulthood (s). <i>Bridging cultural and developmental approaches to psychology: New syntheses in theory, research, and policy</i> , 255-275.	דיון בפורום הקורס יומן רפלקציה משותף באמצעות Padlet שימוש
7	הגישה הביקורתית אודות חקר הצעירות	למידה פרונטלית של מושגי יסוד במקביל לדיון בכיתה	Silva, J. M. (2012). Constructing adulthood in an age of uncertainty. <i>American Sociological Review</i> , 77(4), 505-522.	דיון בפורום הקורס יומן רפלקציה משותף באמצעות Padlet שימוש
8	דור ה X וה Y עמדות ביחס לתעסוקה	למידה פרונטלית של מושגי יסוד במקביל לדיון בכיתה	Lavie, N., Kaplan, A., & Tal, N. (2022). The Y Generation myth: Young Israelis' perceptions of gender and family life. <i>Journal of Youth Studies</i> , 25(3), 380-399. רשות: Krahn, H. J., & Galambos, N. L. (2014). Work values and beliefs of 'Generation X' and 'Generation Y'. <i>Journal of Youth Studies</i> , 17(1), 92-112.	דיון בפורום הקורס יומן רפלקציה משותף באמצעות Padlet שימוש
9	זקנה	למידה פרונטלית של מושגי יסוד במקביל לדיון בכיתה	1. שנור, יוניב, כ. (2023). בני 65+ בישראל שנתון סטטיסטי 2023. מכון ברוקדייל. 2. אוסטרובסקי ברמן, א., שנור, י., שני, ה., תירוש, א., סומך, ס. ורזניצקי, ש. (2023). עובדים מבוגרים בשוק העבודה: נקודת המבט של מעסיקים. דמ--23	דיון בפורום הקורס יומן רפלקציה משותף באמצעות Padlet שימוש

	954. מכון מאירס-ג'וינט- ברוקדייל.			
10	זקנה ומגדר	למידה פרונטלית של מושגי יסוד במקביל לדיון בכיתה	Herbst-Debby, A. (2023). What's your pension story? Women's perspectives during the COVID-19 pandemic on their old-age pension status, past and present. <i>International Journal of Environmental Research and Public Health</i> , 20(10), 5912.	דיון בפורום הקורס יומן רפלקציה משותף באמצעות Padlet שימוש
11	תיאורית ההצטלבויות, שיעורים 11 ו 12. הצטלבויות	למידה פרונטלית של מושגי יסוד במקביל לדיון בכיתה	Cho, S., Crenshaw, K. W., & McCall, L. (2013). Intersectionality: Theorizing power, <i>empowering theory</i> . <i>Signs</i> , 38, 785–810.	דיון בפורום הקורס יומן רפלקציה משותף באמצעות Padlet שימוש
12	הצטלבויות-המשך	למידה פרונטלית של מושגי יסוד במקביל לדיון בכיתה	Yuval-Davis, N. (2006). Intersectionality and feminist politics. <i>European journal of women's studies</i> , 13(3), 193- 209.	דיון בפורום הקורס יומן רפלקציה משותף באמצעות Padlet שימוש
13	תהליכי העברה בין-דורית מפרספקטיבה מגדרית, שיעורים 13 עד 16. תהליכי העברה בין-דורית	למידה פרונטלית של מושגי יסוד במקביל לדיון בכיתה	Min, J., Silverstein, M., & Lendon, J. P. (2012). Intergenerational transmission of values over the family life course. <i>Advances in Life Course Research</i> , 17(3), 112-120.	דיון בפורום הקורס יומן רפלקציה משותף באמצעות Padlet שימוש
14	הון רגשי	למידה פרונטלית של מושגי יסוד במקביל לדיון בכיתה. "פעילות"	Reay, D. (2004). Gendering Bourdieu's concepts of capitals? Emotional capital, women and social class. <i>The sociological review</i> , 52(2), 57-74.	דיון בפורום הקורס יומן רפלקציה משותף באמצעות Padlet שימוש
15	העברה בין דורית ואימהות	למידה פרונטלית של מושגי יסוד	Thomson, R. (2008). Thinking intergenerationally about motherhood. <i>Studies in the Maternal</i> , 1(1). 1-24.	דיון בפורום הקורס יומן רפלקציה משותף באמצעות Padlet שימוש

		במקביל לדיון בכיתה		
16	הצגה בכיתה של תרגיל מס' 1			הגשת תרגיל מס' 1 6 דקות של הצגה בכיתה
17	יחסי אימהות-בנות	למידה פרונטלית של מושגי יסוד במקביל לדיון בכיתה		דיון בפורום הקורס יומן רפלקציה משותף באמצעות Padlet שימוש ב
18	תלות הדדית, שיעורים 17 ו 18. תלות הדדית - Interdependency theory	למידה פרונטלית של מושגי יסוד במקביל לדיון בכיתה		דיון בפורום הקורס יומן רפלקציה משותף באמצעות שימוש ב Padlet
19	תלות ופגיעות	למידה פרונטלית של מושגי יסוד במקביל לדיון בכיתה		דיון בפורום הקורס יומן רפלקציה משותף באמצעות שימוש ב Padlet
20	סוכנות ומבנה, שיעורים 20, 23 ו 24. סוכנות Agency	למידה פרונטלית של מושגי יסוד במקביל לדיון בכיתה		דיון בפורום הקורס יומן רפלקציה משותף באמצעות Padlet שימוש ב
21	הצגת תרגיל מס' 2 בכיתה			הגשת תרגיל מס' 2. 10 דקות של הצגה
22	הצגת תרגיל מס' 2 בכיתה			הגשת תרגיל מס' 2. 10 דקות של הצגה
23	סוכנות ומעמד	למידה פרונטלית של מושגי יסוד במקביל לדיון בכיתה		דיון בפורום הקורס יומן רפלקציה משותף באמצעות Padlet שימוש ב
24	סוכנות אישית מול מבנים	למידה פרונטלית של מושגי יסוד במקביל לדיון בכיתה		דיון בפורום הקורס יומן רפלקציה משותף באמצעות Padlet שימוש ב

	<i>Sociology</i> , 120(5), 1429-1472.			
הנחייה אישית			ריטריט כתיבה בכיתה	25
			ריטריט כתיבה בכיתה	26

*ייתכנו שינויים בסילבוס בהתאם לקצב ההתקדמות ואפקטיביות הלמידה

ציון סופי

מסקל בציון הסופי	תיאור התוצר
10% מהציון הסופי	תרגיל מס' 1
10% מהציון הסופי	הצגה בכיתה תרגיל מס' 2
80% מהציון הסופי	עבודת מחקר סמינריונית

דרישות הקורס

- **מטלות** – יש להשלים במסגרת הקורס שתי מטלות אמצע שכוללות פרזנטציות בכיתה והגשת עבודה סמינריונית.
- **נוכחות** - נוכחות ב-85% מהשיעורים לפחות.

דרישות קדם: אין

ביבליוגרפיה (קריאת חובה ראו לעיל)

קריאת רשות:

Elder, G. H., Jr., Johnson, M. K., & Crosnoe, R. (2003). The emergence and development of life course theory. In J. T. Mortimer & M. J. Shanahan (Eds.), *Handbook of the life course* (pp. 3–19). Springer.

Faham, H., Davis, A. M., & Ernst, R. (2019). Intersectionality: From theory to practice. *Annual Review of Law and Social Science*, 15(1), 247–265. <https://doi.org/10.1146/annurev-lawsocsci-101518-042742>

Fineman, M. A. (2018). Vulnerability and social justice. *Valparaiso University Law Review*, 53, 341–368.

Gillies, V. (2006). *Marginalised mothers: Exploring working class experiences of parenting*. Routledge.

Ivemark, B., & Ambrose, A. (2021). Habitus adaptation and first-generation university students' adjustment to higher education: A life course perspective. *Sociology of Education*, 94(3), 191–207. <https://doi.org/10.1177/00380407211010945>

Krahn, H. J., & Galambos, N. L. (2014). Work values and beliefs of 'Generation X' and 'Generation Y'. *Journal of Youth Studies*, 17(1), 92-112.

Mortimer, J. T., & Shanahan, M. J. (Eds.). (2007). *Handbook of the life course*. Springer Science & Business Media.

Rusbult, C. E., & Van Lange, P. A. M. (2003). Interdependence, interaction, and relationships. *Annual Review of Psychology*, 54(1), 351–375.
<https://doi.org/10.1146/annurev.psych.54.101601.145059>

Sharma, S. (2014). *In the meantime: Temporality and cultural politics*. Duke University Press.

Tanner, J. L., & Arnett, J. J. (2016). The emergence of emerging adulthood: The new life stage between adolescence and young adulthood. In A. Furlong (Ed.), *Routledge handbook of youth and young adulthood* (pp. 50–56). Routledge.